

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 2 gold.,
za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 1 gold. 50 kr.

Vredništvo in upravnništvo je v hiši „Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“,
Poljske ulice št. 10.

Imenitna odloka sv. zbora za cerkvene obrede (S. R. C.).

Rimskega liturgičnega časnika „Ephemerides liturgicae“ 3. številka 1896 je prinesla naslednjo odloko sv. zbora za cerkvene obrede: Župnik mesteca (Ozieri) škofije sardinske je vprašal z odobrenjem svojega škofa, „ali bi smeli verniki v njegovi župljanski cerkvi, po stari, nekoliko let opuščeni navadi, pesmi in himne v čast svetnika ali skrivnosti, ki se ravno obhaja, popevati v domačem jeziku.“

Na to je sv. zbor za obrede dne 31. januarija 1896 tako-le odgovoril: „*Affirmative de consensu Ordinarii quoad Missam privatam: Negative, quoad Missam solemnem seu cantatam* . . . to je: Da, (dovoljeno je) z odobrenjem domačega škofa gledé zasebne maše: Ne, (ni dovoljeno) gledé slovesne (z leviti) ali **pete** maše . . .“

Ta odloka sv. zbora za cerkvene obrede je načelne in popolnem splošnje kakovosti; ž njo je tudi avtentično in dokončno rešeno vprašanje, katero je, kakor znano, lansko leto v linški „theologisch-praktische Quartal-schrift“ sprožil župnik dr. Birnbach. Odloka je izpadla zoper njena; nasproti pa so od najvišje cerkvene oblasti kot prave potrjene razlage P. Krntsček-ove, članki Edm. Langer-ja, z razlogi podprta mnenja raznih pisateljev cecilijancev ter sploh nazori vsega cecilijinega društva. Kakor gotovo se je smela pričakovati taka razsodba, tako tolažilna in vesela je dognana pravda; kajti ž njo končano je vse omahovanje in obotavljanje, katero se je bilo zlasti poslednji čas lotilo posameznih duhovnikov in lajikov. Torej tudi za Missa cantata, za peto mašo (brez levitov), veljajo cerkvene postave gledé liturgičnega petja; kakor v slovesni maši (Missa solemnis), prav tako se smé v Missa cantata petje vršiti **edino** v liturgičnem (latinskem), à ne v domačem jeziku.*

F. S.

*) Ta odloka S. R. C. bodi tudi odgovor „brezimnemu“ g. piscu na robati dopis, v katerem je kot zvesti oproda dr. Birnbacha udrihal po „Cerkv. Glasb.“, cecilijancih, latinskem petji itd. Morda je zdaj njemu „sapo zaprlo“; on je nam ni, kakor se je bahal.

Vredništvo.

Mašni pobirki.

(Dalje)

Druga postna nedelja (Dom. II. in Quadragesima). Primerjajmo vhod pretekle nedelje z današnjim introitom; in rekli bomo, da je nekak odgovor na osrčevalne besede, ki je je nam ondi Gospod zaklical: „Spomni se usmiljenja svojega, o Gospod, in milosti svoje, ki je od vekomaj: da ne bodo kdaj gospodovali nad nami sovražniki naši: reši nas, Bog Izraelov, iz vsih naših stisk.“ — Ps. „K tebi, o Gospod, sem povzdignil dušo svojo: moj Bog, v té zaupam, naj ne bodem osramoten.“ — Na Gospoda stavimo svoje zaupanje, da z njegovo milostjo sovražnike svoje duše, (zlasti storjene grehe, ki nas pri Bogu tožijo, in preteče nam skušnjave) v sv. postnem času premagamo ter tako kdaj gledamo Gospodovo veličastvo, čegar le slab posnetek so po sporočilu današnjega evangelija učenci na Taborji gledali. „K tebi o Gospod, sem povzdignil svojo dušo“ — poje krščanski pevec: naj bi to v resnici smel o sebi reči, kolikorkrat v svetišči Gospodovem svojo službo opravlja!

— Tretja postna nedelja (Dominica III. in Quadragesima). Duševni boj zoper sovražnike našega zveličanja zahteva vso našo moč; zato se cerkev ne utruji, navduševati nas z novega od nedelje do nedelje. Besede današnjega introita so posnete iz istega (24.) psalma: „Oči moje so vedno v Gospoda (obrnjene): zakaj on bode iztrgal iz zadrge moje noge: glej na mé, in usmili se me: kajti sam in revež sem jaz.“ — Ps. „K tebi o Gospod“ itd. (kakor prejšnjo nedeljo). — Tudi marljivemu cerkvenemu pevcu nastavlja se marsikatera zanka; kdo hoče temu oporekati? Sovražnik zadnje stopnje pa je prav tisti, kateri je nekdanj siromaka človeka nemega delal, dokler ga ni Jezus ozdravil. Dragi pevci, vedno in dobro pazite, da vas ne zasači „skušnjavec“!

— Četrta postna nedelja (Dom. IV. in Quadragesima.) Le še malo časa in bomo smeli zopet alleluja zapeti: kajti v kratkem bode „hiša Gospodova“ prosta bolečin. Zato pa: „Veseli se Jeruzalem in zberite se vsi, kateri ga ljubite: radujte se v veselji, ki ste bili žalostni: da bodete poskakovali in nasitili se na prsih tolažbe svoje.“ Ps. „Veselim se tega, kar mi pravijo: V hišo Gospodovo pojdemo“. — Veséli se, Jeruzalem, nove zaveze, in vsi vi njeni otroci, z nevesto žalujoči zavoljo ran nebeškega ženina, usekanih mu po naših grehah! Prav tisti, kateri največjo žalost nad svojimi pregreški občutijo, se bodo kmalu najveselejše in najhvaležnejše zavedali cerkvenih tolažil prejemši zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega telesa. — „Veselim se itd.“ — dà, kdo naj bi se ne veselil, če pomisli, da potujemo iz te solzne doline proti nebeškemu Jeruzalemu „v hišo Gospodovo“!

— Tiha nedelja. — Cerkev imenuje to nedeljo „dominica de Pasione“ t. j. „nedeljo trpljenja“, ker se zlasti danes začnè pečati s trpljenjem Zveličarjevim, Popolnem vtopljenja v to premišljevanje pusti v današnjem introitu Zveličarja govoriti besede iz 42. psalma: „Sodi me, o Bog, in raz-

sodi pravdo mojo zoper nesveto ljudstvo; krivičnega in zvi-tega človeka me reši: ker ti, o Bog, si moja moč.“ — Ps. „Pošlji luč svojo in resnico svojo, oni me peljete in pripeljete na tvojo sveto goro, in v tvoje šotorje.“ — Zveličar s temi besedami nekako ugovarja krivični sodbi, koje bodo ljudje o njem izrekli; ob enem pa upa v pomoč Očetovo, kateri mu bode dal slavno zmagati po prestani skušnji. — Pač res, kako grozno obsojajo oni ljudje nedolžno jagnje Božje, katero ne odprè svojih ust, da bi se zagovarjalo! In mi? — Najmilejša, (najpravičnejša) kritika o uspehih naših pevskih zborov nas popolnem zbeга in ob mirnost pripravi! Kako daleč smo še vedno za našim mojstrom!

— Praznik Marijinega oznanenja. — „Obličje Tvoje bodo (z darili) prosili vsi bogatini ljudstva: peljali bodo h kralju device za njo: nje družice bodo k tebi pripeljane z veseljem in radovanjem.“ — Ps. „Privrela mi je iz srca beseda dobra: posvečujem svojo pesem kralju.“ — S temi besedami pozdravlja cerkev v današnjem introitu Marijo kot kraljico človeškega rodu. Čednost deviš-tva, ki jo je kinčala, posnema mnogo pobožnih otrók sv. cerkve — saj je Marija devic devica — sledeč nji, katera jim je mati in vzor. „Vse njeno de-janji“ je bilo do smrti posvečeno njenemu kralju, njegovemu Božjemu Sinu; — tudi naši pevci naj bi posvečevali danes svoje najboljše pesmi veličastni materi v slavo in tako tudi v slavo njenega Božjega sina, kateri se ž njo časti.

— Cvetna nedelja. — Hosanna! doni danes pri blagoslovljenji oljk in med procesijo: saj velja predstaviti zmagonosni vhod Jezusov v zemski in nebeški Jeruzalem. Tega radovanja, ki je značilno znamenje palmovega ob-hoda, današnja maša ne kaže; marveč vse njene pesmi imajo znak največje bolečine. Introit je posnet iz 21. psalma, v katerem je kraljevi prerok že tisoč let poprej opisal smrtne težave Zveličarjeve: „Gospod, ne odteguj mi pomoči svoje, glej na mojo branitev: reši me iz levovega žrela in (otmi) mene ponižanega od rogov samorogov“.) — Ps. „Bog, moj Bog, ozri se name, zakaj si me zapustil? Vpitje mojih grehov mi odteguje pomoč.“ — Poslednje besede zahtevajo kratke razlage: Naše grehe je Zveličar nase vzel in tako so nekako postali njegovi grehi; odtod ta vsklik najhujše dušne bridkosti! Prav je torej, zlasti v velikem tednu, da si v prid obračamo zgled našega Zveličarja: premišljujmo ogromno težo grehov, katera tlači Odrešenika radi nas. — Veliki teden na-vadno daje mnogo dela cerkvenim zborom; naj bi tudi primerno obogatil naše vrle pevce z zasluženjem pred Bogom!

— Velikonočna nedelja. — Introit današnje maše, vzet iz 138. psalma, je radostni klic Sinu človekovega iz groba vstalega: „Vstal sem, in še sem pri tebi, alleluja: položil si name roko svojo, alleluja: čudovita je vednost tvoja, alleluja, alleluja.“ — Ps. „Go-spod, preiskuješ me in me poznaš: ti poznaš sejo mojo in vstajenje moje.“ — Kar navedeni psalm o pravičnem v obče govori, to

*) „Levovo žrelo“ in „rog samoroga“ sta le različna izraza iste nevarnosti: ostanka v smrti.

se je uresničilo nad našim Gospodom, kateri se je podvrgel največjemu ponižanju („težko je ležala roka Očetova na Njem“), kateri je pa vstal od smrti in je zdaj na vse veke pri Očetu v nebeškem veličastvu. Kar pa se je zgodilo z Jezusom Kristusom, to naj se tudi zgodi z nami, ako resnično hlepimo po slavi prijateljev Božjih. In kakor zmagalci mesta veselo zaukajo, kadar po njegovem osvojitvi ondi svojo zastavo razpnó, enako popevajmo tudi mi „alleluja“ Gospodu, kateri je zastavo zmage nad smrtjo in peklom zasadil na svojim grobom. Kolikokrat položi cerkev v teh dneh cerkvenim pevcem oni veseli klic na jezik! Naj bi ga tudi vselej izvajali s pobožno navdušenostjo!

— Velikonočni ponedeljek. — Današnji introit, vzet iz drugih Mojzesovih bukev, se v prvi vrsti obrača do novokrščencev spominjajoč je sladke hrane nebeške večerje, katera se jim je prvokrat delila v oni sveti „veliki“ noči. Ob enem pa se ozirajo te besede na vse, kateri o tem času sv. obhajilo vredno prejemajo: „Pripeljal je vas Gospod v zemljo, katera se cedi mleka in medú, alleluja: in da bi bila postava Gospodova vedno v vaših ustih, alleluja, alleluja.“ — Ps. „Slavite Gospoda, in kličite njegovo imé: oznanujte med narodi dela njegova.“ — Zares, ne moremo Gospoda zadosti slaviti, da je tudi nas poklical „v obljubljeni deželo“, v pravo kraljestvo Božje, v svojo sv. cerkev. Preslavlajte ga torej, vi pevci s svojimi najlepšimi napevi!

— Bela nedelja. — Na ta dan so nekdanj novokrščenci slekli belo obleko. Opomin sv. Avguština, naj skrbé, da vedno ohranijo svatovsko obleko prerrojene duše, doni nam tudi iz današnjega introita, ki je vzet iz prvega lista sv. Petra: „Bodite kakor novorojeni otroci, alleluja: poželite duhovnega, neskaženega mleka, alleluja, alleluja, alleluja.“ — Ps. „Radujte se Bogu, pomočniku našemu: ukajte Bogu Jakobovemu.“ — Ta opomin se tiče nas vsih, ki smo po vredno prejetih sv. zakramentih zopet postali otroci Božji. Hrepenimo po duševnem mleku ponižne, otroške vere; to mleko nas bo ojačilo in v zvestobi ohranilo. — Radujmo se tudi Njemu, kateri nas je s svojo smrtjo in svojim vstajenjem oprostil iz sužnosti peklenskega sovražnika. Naj bi se naši vrli cerkveni pevci nikdar ne utrudili veselo preslavljati Gospoda!

— 2. nedelja po veliki noči. Enak slavospevu glasi se današnji introit: „Usmiljenja Gospodovega je zemlja polna, alleluja, alleluja.“ — Ps. „Radujte se v Gospodu pravični; poštenim se spodobi hvalno petje.“ — Cerkev opeva usmiljenje Gospodovo, katero se je razlilo po utemeljenji cerkve nad vso zemljo; poveljuje usmiljenost „dobrega pastirja“ (evangelije), kateri je daroval svojo srčno kri za ovčice svoje, kar jim daje dovolj povoda, da se veselé.

— Praznik varstva sv. Jožefa. — Današnji slavnostni dan nam polaga v introitu na jezik one besede, s katerimi kraljevi pevec izraža svoje zaupanje v brambo Gospodovo. Sv. Jožef pa naj nam posreduje to Božjo varstvo. „Naš pomočnik in varuh je Gospod: v njem se bode veselilo srce naše, in v njegovo sveto ime smo upali. Alleluja, alleluja.“ — Ps. „Ki vladaš Izrael, poslušaj: ki vodiš Jožefa

kot ovčico.“ — Kako čudovit je Bog v svojih svetnikih! Oni revni naza-reški tesar, kako ga zdaj povsod časté, kjerkoli bijejo katoliška srca! Kaj je ves pozemski blišč in vse veličastvo tega sveta v primeri z milostni in čednostni, s katerimi je bil odičen ponižni ženin najčistejše Device! Zato, cerkveni pevci, zapojte danes pokrovitelju naše sv. cerkve svojo najlepšo pesem.

(Dalje prih.)

Ukaz o orglanji.

Dil. škof paderhornski, g. dr. Hubert pl. Simar je izdal z dné 7. februarja t. l. za svojo škofijo ukaz o „orglanji“, ki ga zaradi nenavadne važnosti obravnavane tvariše in tudi gledé na slične razmere po naših krajih tu priobčimo. Tako-le slove:

„Med raznoterimi faktorji, katerim je namen, povzdigovati lepoto službe Božje in tako sodelovati pri slavljenji Božjem ter vsodbuji vernikov, zavzema orglanje odlično mesto. Ono podpiraj cerkveno petje s primernim spremljevanjem in spopolnuj njegov zvočni učinek; ono vpeljuj in oklepaj liturgične čine tako, da vzbuja in vzdržuje v vernikih pobožno, značaju dotične službe Božje ali cerkvenemu času primerno razpoložnost. S tem smotrom stopi s cerkveno liturgijo, kakor tudi z izvenliturgično službo Božjo v najtesnejšo zvezo. Visoko povzdignjena nad posvetno, kakor tudi nad takozvano nabožno glasbo, udeležuje se svetosti bogočastnih dejanj, s katerimi je spojena. Iz tega se razlaga velika skrb, s katero je sv. cerkev v svojih liturgičnih naredbah orglanje vrejala in vedno varovala zmot in zlorab. Iz navedenih resnic se pa tudi kaže za vse udeležence stroga dolžnost, cerkveno orglanje tako izobraziti, kakor zahteva njegov vzvišeni in sveti namen. Naj se tudi na mnogih krajih gledé velikosti in uredbe instrumenta, ali gledé spretnosti orglavca giblje v najožjih mejah, vendar pa bodi vedno imenitnemu smotru primeren, dostojen in vsodbuden umotvor. Tako orglanje pa je brezpogojno zavisno od kakovosti orgel, od tehnične spretnosti orglavca in od njegovega verno pobožnega razumevanja cerkvene liturgije. Jasno je, da iz razglašenega, po prahu ali vlagi večinoma pokvarjenega, ali vsled drugačne škode nerabljivega instrumenta celò največji umetnik glasbe ne more izvabiti glasbe, ki bi se smela imenovati le količkaj Boga vreden dar ali bi mogla služiti v povzdigo in oblaževanje src. Pa prav tako je tudi gotovo, da ostane najboljši instrument za imenovani smoter mrtev kapital, ako tistemu, kateri bi mu moral s svojim igranjem vdihniti življenje, ali manjka potrebne tehnične spretnosti, ali pa noče ali ne more podvreči lastne mu tehnike duhu in smotrom cerkvene službe Božje. V obeh slučajih orglanje lepote in plodnosti službe Božje ne bode pospeševala, ampak jo več ali manj pokvarila.

Ko sem s temi načeli in z ozirom na svoje višjepastirske dolžnosti pri svojih vizitacijah cerkvâ tudi orglanje opazoval, moral sem v svojo največjo žalost po marsikaterih cerkvah naše škofije uvideti jako neprijetne stvari.

Na mnogih krajih bile so orgle v prav brezupnem stanji gledé uglašenja, dopeljave sape, hitrosti glasu in barvenosti tonov celò celih spremenov i. dr.,

tako, da nikakor nisem mogel razumeti, kako je mogoče leto za letom prenašati toliko muko, ki jo taki instrumenti napravljajo ušesu. O bridkosti še govoriti nočem, katero mi je povzročila misel, da niti ne čutijo, da so take in enake glasbene spake v nasprotju s spoštovanjem, ki smo ga dolžni Bogu in svetim bogačastnim činom.

Pa tudi igranje g. orglavcev je bilo često prav malo povoljno. Mnogim je manjkalo potrebne tehnične spretnosti, vednosti načina igre ujemaajoče se z značajem orgel, manjkalo tudi vednosti o registrovanji in harmoniji itd., tako da niti spremljevanje petja niti preludije i. dr. niso zadostovale najskromnejšim zahtevam. Lahko se je videlo, da so ti gospodje le pičlo nadarjeni in malo izvežbani prevzeli orglavsko službo in si tudi niso v dolžnost šteli, teoretično in praktično se neprestano dalje izobraževati v orglanji. Ker živo želim, kolikor mi je mogoče, v okom priti tū navedenim nedostatkom ter postaviti in zagotoviti dostojnemu orglanju po cerkvah naše škofije najpotrebnejši temelj, sklenil sem zaukazati naslednje:

1. Za napravo novih cerkvenih orgel treba v vsakem slučaju dovoljenja mojega general-vikárstva. Dovoljenja prosi cerkveno predstojništvo, preden se sklene pogodba z orglarskim mojstrom in priloži prošnji dispozicijo, proračun in obris orgelske omare.

2. Vsaj vsake 4—5 let mora sposoben orglarski mojster temeljito pregledati vse dele orgel. Stroški za to delo se bodo dobro splačali, ker skušnja uči, da pravočasno popravljene manjše napake zabranjujejo večjo škodo ter prihranijo mnogo denarja. Priporočanja vredno je, da si župniki ali cerkveni predstojniki cele dekanije ali več sosednjih krajev skup izberejo takega pregledovalca; s tem se zmanjšajo posameznim cerkvam stroški in bode tudi laže dobiti sposobnega mojstra, da prevzame revizijo, ako se mu zagotovi delo zaporedoma pri mnogih cerkvah.

Samo ob sebi se razumi, da se morajo orgle tolikokrat uglašati, kolikorkrat je potreba. To velja zlasti o jezičnih spremenih (trompeta, posavna i. dr.), ker se radi razglašajo. Želeti je, da bi gg. orglavci na oddaljenih kmetskih krajih sami znali ubranost teh spremenov vsaj vsako četrletje preskusiti in, ako treba, do čistega zvršiti. Na vsaki način pa naj bi jih ne rabili, ako so razglašeni. Saj nikakor ni neobhodno potrebno za polni in slovesni orgelski ton, da bi se morali tudi jezični spremenj glasiti; a grde disonance provzročene po takih razglašanih spremenih v vsakem slučaju ostudno motijo službo Božjo. Priljubljena raba jezičnih spremenov pri spremljevanji skupnega narodnega petja pa je kriva, da mladi in odrašeni, ne da bi peli, često s kolikor mogočim kričanjem orgle preupiti hočejo.

(Konec prih.)

Dopisi.

Iz spodnje Savinjske doline. Ni davno, kar sem imel priložnost občudovati pesem, katero je menda skomponiral č. g. R . . . r z imenom „Postna“ ali „Večerja“. Akoravno še nezmožen orglarski učenec, izrečem vendar o tej pesmi nekaj besedi, zaradi opombe na nekatere orglavce, kateri še imajo in igrajo to „pesem“, (seveda še mnogo družih posvetnih)

na dan smrti Jezusa Kristusa. To se je zgodilo pred par leti v G . . . du. Ondi se je produciral neki „auswendig gebildeter Chor“, ki je popeval pri orglavcu, kateri je bil menda že od Adamovih časov „Tastentreter“. Da se je to v imenovanem kraju odpravilo, sta mogla energično postopati č. g. D. in B. Da ne zaidem predaleč od zgoraj imenovane pesmi, hočem tukaj par taktov naslikati.

itd. Ta nesrečna kompozicija bila je pred kratkim poslana g. mestnemu orglavcu v Celje menda z namenom, da bi se pela veliki teden na cerkvenem koru pod njegovim vodstvom. Gotovo si lahko vsak misli, da mu je pri naslikani pesmi kri v glavo šinila, ko je pregledal partituro ter je globoko zdihnil in o njej tako izrekel: „Žalibože, da smo še mi po naših krajih tako nesrečni, da se izvajajo še v sedanjih časih, ko pišemo že 1896, na dan smrti našega Odrešenika tako trivijalne kompozicije.“ Tukaj izražene besede rad potrdim tudi jaz ter menim, da z menoj tudi dragi čitatelji „Cerkv. Glasbenika“. Toraj proč z tako škandalozno muziko, ter pomisliti, da so dnevi velikega tedna najmenitnejši za nas katoliške kristjane.

Trepel, učenc cerkvene godbe.

Iz Grebina na Koroškem. (Zakasnjeno.) Pozno sicer pridem, pa upam, da ne toliko kasno, da bi zavrgli te vrstice; saj s Koroške*) Vam itak dopisi redkoma prihajajo in Korošci smo sploh bolj počasni. Naj sporočim, kaj da se je pri nas pelo v minulem letu. — Ob navadnih nedeljah smo se ve da rabili 1. in 2. del „Cecilije“; 1. in 2. zvezek „Slava Bogu“, ki ima lepe in ne težke napeve. Pri slovesnih mašah peli smo vseskozi latinsko sledeče skladbe: Tota pulchra, zl. P. Ang. Hribar; missa in hon. s. Cacciliae; op. 15 in missa in hon. s. Francisci op. 56. obe zložil A. Foerster. Missa in h. Anna op. 11, zl. Osw. Joos; missa in h. ss. Inf. Jesu op. 26. in m. in hon. h. Ang. Cust. op. 27. obé od J. Schweitzer-ja. Missa brevissima Ave Regina op. 57 in Preis-Messe Salve Reg., obé od Stehle-ja. — Tantum ergo iz „Cecilije“, iz op. 16. Ant. Foersterja in X Tantum ergo P. Ang. Hribarja. — Offertoria iz Mih. Mayer-jeve zbirke. Introitus in Communio pa koralno. Čč. gg. čitatelji bodo vprašali: Je-li to vse? Kje je pa graduale? — Dà, tudi to smo peli, kadar je bil praznik 1. vrste; pri vsaki slovesni maši pa ne. Ni bilo mogoče, se vsega priučiti; saj ob mojem nastopu se niti „Cecilija“ ni rabila, stare pokvarjene rezponzorije pel je orglavec sam, o latinskih mašah niti ne govorim. — Konečno mi je še dolžnost, da se pristréno zahvalim preč. dekanjskemu upravitelju, g. Fr. Petek-u, ki so me vsestransko podpirali ter cerkev preskrbovali s potrebnimi muzikalijami. Naj bi našli mnogo posnemovalcev na Koroškem in drugod! Kmalu bi se potem razlegalo pravilnejše petje in orglanje, kakor je zahteva sv. cerkev: cecilijanska glasba bi prišla do svojih pravic.

C. H.

Razne reči.

— V Celji so neki letos pri velikonočni procesiji farne in nemške cerkve opustili doslej navadno posvetno godbo; à pri kapucinih še ne. Radi te pravilne odprave bile so slišati pikre zabavljice. Nič ne dé; čast pa preč. gospodu opatu, ki je pokazal, da je rector ecclesiae, kateri ima v takih slučajih edini odločevati. In drugod?

— G. Anton Foerster, mlajši je imenovan profesorjem na konservatoriji v Strasburgu; službo nastopi jeseni. Čestitamo.

*) Žal, da jih tudi od drugod zaman pričakujemo.

— V dunajskem XVIII. okraji (župna cerkev v Gersthofu) je cerkveno-glasbeno društvo z namenom preustrojiti t. j. zboljšati cerkveno glasbo. Marsikaj se je že storilo. Društvo šteje 103 podporne in 43 delavne člane (pevski zbor). Le-tá je imel l. 1895 61 skušenj, pel pri 36 slovesnih mašah in pri 49 popoldanskih pobožnostih; predaval 555 skladeb, med katerimi se nahajajo maše (cecil.) od Gruberja, Hallerja, Witta, Schöpfa, Kaima, Diebolda. Res, da se poleg teh skladateljev nahajajo še skladbe Haydn-ove, Mozartove; à tudi Martini, Arcadelt, Hasler in Palestrina so zastopani po svojih umotvorih. Hvalevredno je zanimanje za koral, kateri se ne poje le v adventu in postu, temuž skozi vse leto in sicer Asperges, Introitus, Graduale in Communio po Grad. Rom. Naprej! — tudi po družih cerkvah!

— Pariški nadškof, kard. Richard je prepovedal žensko petje po pariških cerkvah (bodisi solo ali v zboru) celò pri službi Božji posebnega značaja. Vzrok ti prepovedi je bilo obnašanje poslušalčev, kateri so zijali na kor, glasno kritikovali ali celo ploskali.

— Nagrajena italijanska narodna „himna za 20. september“, ki jo je zložil mladi kapelnik Ricci in se je z orkestrom pela pri „Porta Pia“, po sodbi občinstva in glasbenih strokovnjakov ni nič vredna — manjka ji ognja in duha. Ni čudo.

— V cerkv. pesmarici polpreteklega časa nahaja se naslednja spaka glede teksta znane krasne kitice „O salutaris hostia“: „O! salutaris O! salu O! salu O! salutaris O! salutaris salutaris hostia. Quae coeli pandis quae coeli quae coeli coeli pandis, quae coeli coeli pandis quae coeli pandis ostium. Quae coeli pandis ostium ostium. Bella premunt premunt hostilia, da robur fer auxilium da robur fer auxilium. Bella bella premunt premunt hostilia, da robur da robur fer auxilium, da robur fer auxilium da robur fer auxilium.“ — Da ni žalostno, bilo bi smešno.

Iz dnevnika glasbenega umetnika: „Ko sem *dolce* spal, vstal sem *allegro ma non troppo* iz postelje, oblečem se *poco a poco*, pridem *allegretto* v obednico prav *a tempo*, ko je moja žena *andante grazioso* kavo natakala. *Con sentimento* jo povprašam, kako da je počivala. *Molto vivo* se mi zahvali za vprašanje s svojimi ljubkim *fiageolet*-glasom, in me *expressivo* pogleda s svojimi lepimi očmi. Na enkrat začujem sprvega *pianissimo*, potem *piano*, nazadnje *crescendo* na zunanje vrata trkati. Dekla gré odpirat, in *maestoso* vstopi mož, kričeč *con tutta la forza*, bi-li ne mogel govoriti z mano. *Ritardando* vstanem, grem *adagio* k vratom in vidim svojega krojača. Takoj tirja *rallentando*, potem *stringendo*, naj mu plačam račun. Radi tega jako *furioso*, mu povem *resoluto*, da nisem pri denarji in ga vržem *con strepito* po *scali* dol.

Oglasnik.

Pange lingua et IV hymni ad processionem in festo ss. Corporis Christi ad 4 voces inaequales auctore Ign. Hladnik op. 23. Cena partituri 30 kr. Pange lingua je koralni napev v I. (doričnem) tonu, čveterglasno in v tekstu harmonizovan. „Sacris solemnibus“ je izmed 4 himen najlepša skladbica, le v 3. taktu drugega dela naj poje bas tretji „f“ za oktavo niže, da se odpravi grda kvinta s sopranom. Tudi bi bolje kazalo pri koncu peti predzadnji zlog na 2. dobo v taktu, da se ne sliši „opëra“ namesto „opëra“. Druga himna ima pač malo duha! — Mnogo vrednejše je naslednje delo istega skladatelja: „A v e“. 17 Marijinih pesmi za mešan zbor, samospeve z orglami, op. 25. Cena partituri 70 kr. Cerkevni zbori tu imajo na izbero pesmice raznega značaja; vse so posebno pri šmaricah za rabo. Kako g. skladatelj zлага, tega ni potreba pri 25. delu več povedati; fantazija je živa, ovladanje oblike povsodi spretno, teorija o kvartsektakordu je ostala tista, kakor v prejšnjih delih. Priporočene naj bodo te pesmi slovenskim pevskim zborom!

Corrigenda v 3. štef. „Cerkv. Glasb.“:

Str. 11. v 20. vrsti čitaj *ne* mesto „in gledé“; str. 18. v 19. vrsti čitaj praske mesto „prakse“; str. 21. v zadnji vrsti čitaj „životopiscu“ mesto „životopisu“.

Današnjemu listu pridana je 4. štef. prilog.

Odgovorni vrednik lista **Janez Gnjezda**. — Odgovorni vrednik glasb. priloge **Anton Foerster**.
Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska R. Milic.